

HIBÁINKRÓL ÉS FELADATAINKRÓL

Irodalmunk fejlődését az utóbbi esztendőben kispolgári nézetek és irányzatok újbóli jelentkezése, a sematizmus elleni harcnak részben eltorzulása, részben teljes beszűntetése, irodalmunk nemzeti egységét megbontó elvtelen csoportosulások és az ezekkel járó klikkharok hátráltatták. A dráma a film, a költészet területén elért jelentős fejlődést veszélyeztette az irodalmi életben mutatkozó ideológiai zűrzavar. Révai elvtárs tanulmánya Déry Tibor: Felelet című könyvének második kötetéről, majd ugyancsak Révai elvtársnak az Előadói Iroda kultúrpolitikai munkaközössége irodalmi vitáját összefoglaló zárószava* feltárta az irodalmi élet egészségtelen tüneteinek gyökereit és megjelölte a kibontakozás útját. Révai elvtárs részéről, a párt részéről igen súlyos bírálat érte az Új Hangot az én irodalom-politikai és részben költői munkámat is; ennek a bírálatnak az alapján kell az Új Hang szerkesztőségének az általa elkövetett hibákat s a hibák okait megkeresni, az Új Hang eddigi irányzatát felszámolni és kitűzött feladatainkat a jövőben helyesen végrehajtani.

I.

Révai elvtársnak irodalompolitikai tevékenységemet elítélő kemény bírálatára segítséget nyújt, hogy keressem az általam elkövetett hibák okait, megtaláljam ezeket és leszámoljak velük. Enélkül a jövőben sem végezhetném jól a munkámat; a szerkesztés munkáját sem. Hiszen az Új Hang eddigi helytelen irányzatában tükröződtek a legélesebben a magam hibái. Ezeket — a felelős szerkesztő hibáit, — felszámolni: az Új Hang jövőbeni jó munkájának egyik legfőbb feltétele.

Közel egy esztendeje, hogy harcba fogtam az Írószövetség munkáját zavaró klikk-szellem ellen. Ma is úgy érzem — és ezt Révai elvtárs beszéde is megerősítette, — hogy a klikk-ellenes harcnak volt helyes, egészséges magva. Az a kiindulópontom, hogy a klikk-szellem akadályozza a sematizmus elleni harcot, útjában áll az irodalom nemzeti egységének, alapjában véve helyes, megfelel a párt — Révai elvtárs pártkongresszusi és írókongresszusi beszédeiben lefektetett, — követelményeinek. A baj az, hogy az egész kérdést egyoldalúan, s még ebben az egyoldalúságban külön hibaként személyi elfogultságoktól eltorzítva láttam, rosszul és rossz időben vetettem fel. Az egyoldalúság és szűklátókörűség következtében már az első pillanatban, azon az ülésen, ahol elhangzott, szándéka ellenére hibás nézeteket támogatót, szövetségese, támasztéka lett ugyanazon az ülésen hangoztatott kispolgári nézeteknek. S ettől fogva, mindaddig, amíg a párt kritikája el nem hangzott, nézeteim minden szubjektív jószándékuk ellenére, és annak ellenére, hogy voltak ezekben a nézetekben helyes tételek is, kispolgári nézetek, polgári irányzatok kibontakozását és megerősödését segítték elő; azokét a nézetekét, amelyeknek az Új Hang is szócsovévé vált. Mindvégig csak az egyik oldalon lévő veszélyt — a „balos“ — szektáriánus veszélyt láttam és támadtam, szándék szerint a pártosság alapjáról, a gyakorlatban azonban egy másik veszély, a burzsoá ideológia, a jobboldali opportunizmus oldaláról. Miért történhetett ez? Azért, mert távolról sem sikerült felszámolni magamban a múltat; maradványait csak részben tudtam megszüntetni magamban, részben azonban nem megszüntettem, hanem csak elfojtottam, vagy tudva róluk, elnéztem magamnak.

Legfőbb hibámnak érzem, hogy a marxista-leninista ideológia fontosságát tudtam és elismertem ugyan, a gyakorlatban azonban elhanyagoltam a tanulást, nem törődtem az ideológiai fejlődéssel. Felállítottam a tételt magamnak és másoknak is: az író nem elégedhetik meg, közelebről én magam nem elégedhetem meg a marxista-leninista műveltség átlagos szintjével, hanem sokkal többre van szükségem. A gyakorlatban pedig a pártoktatás kötelező anyagát sem végeztem el. Ez az oka jórészt, hogy rosszul harcoltam, hogy polgári nézetek hatása alá kerültem.

* Teljes szövege megjelent a Szikra kiadásában. (Révai József: Kulturális forradalmunk kérdéseiről.)

Egy másik dolog — nem fontossági sorrendben beszélek a hibákról — az a konokságig fajuló szubjektivitás, amely jellemzett engem egész idő alatt. Persze, az a szenvedélyesség, amely verseimben is megmutatkozik, nem valamilyen csinált dolog, én magát a szenvedélyességet, ha az helyes irányba viszi az embert, egyáltalán nem tartom káros tulajdonságnak. Engem azonban ezúttal nem jó irányba vitt; egyes emberek hibái — olyan embereké, akikkel szemben amúgy is él bennem számos szubjektív elfogultság, — olyan mértékben fokozták bennem az indulatosságot és a türelmetlenséget, hogy az talán akkor is elvakított volna, ha alapvetően helyes álláspontból bíráltam volna őket. De nem így történt és hozzá kell tennem, hogy saját hibámmal szemben vagy barátaim hibáival szemben egyáltalán nem voltam ilyen indulatos. És elnéző voltam mindazok hibáival szemben is, akiket jó íróknak tartok. Erős szakmai korlátoltsággal néztem mindent, elszakítva az irodalmat az élet minden más területétől; jó ideje már, hogy kizárólag irodalomban gondolkozom, hogy az egyes ember megítélésében az egyetlen mérce előttem az, hogy mekkora az illető tehetsége. S ebben benne van az is, hogy közel három esztendeje — írókon kívül más emberekkel jóformán sohasem találkoztam. S ez az írókban és irodalomban való gondolkodás és cselekvés mutatkozik azután minden munkámban is. Ide tartozik az is, hogy nem számoltam fel magamban a bohémság maradványait. Közelebről ez annyit jelent: az íráson kívül felvállról vettem minden egyéb munkámat, — a szerkesztést is. Valahogy így élt bennem a tétel: én költő vagyok, sőt jó költő is vagyok, az a fő dolgom és azt is várják tőlem, hogy jó verseket írjak. Ha egyéb munkát fölületesen végzek is, ha hibákat is követek el, a verseim majd rendbehoznak mindent. A párt kemény kritikája kellett ahhoz, hogy belássam: nem elegendők a jó versek, sőt minél inkább megbecsüli a párt költői munkámat, annál nagyobb a felelősségem egyéb munkámban; nemcsak a versekkel kell példaadásra törekedni, hanem az egész élettel.

Utaltam az előbb az irodalomban való gondolkodásra, a leszűkülésre. Én magam legalább egy esztendeje érzem, hogy elszakadtam a valóságtól, elszakadtam az ország életétől; költészetemben is érzem. Itt van Számadás c. versem, amelyről Révai elvtárs beszélt a zárszavában: hogy beszűrődtek ebbe a versbe bizonyos polgári halálhangulatok, magányhangulatok, a magános szembenállás lehetőségei. Én gondolkoztam ezen is és elfogadom Révai elvtárs kritikáját. Munkám további alakulásának talán a kulcskérdésre mutatott rá ezzel kapcsolatosan Révai elvtárs. A versnek arra a két sorára gondolok: „De hogy fogok ha kell, az emberalja bőszeke csordáival magam, egymagam szembeszállni?“ A „magam“ után még egyszer, még nagyobb nyomatékkal ott áll az „egymagam“. Én általában nem szoktam a versben töltelékszavakat használni, még akkor sem, ha egy-egy szó nem is eléggé tudatosan, de sohasem érzelmi indokok nélkül kerül a helyére. S a „magamnak“ ilyen nyomatékos hangsúlyozása egy olyan versben, amelyet én a néphez és hazához fűződő érzelmeim legvégelegesebb dokumentumának szántam, nem véletlen akkor sem, ha csak egy évvel a megírása után, és figyelmeztetésre kezdtem kideríteni ennek a valóságos tartalmát. S ebben pedig, egyre világosabban látom, benne van nemcsak egy jövőbeni magányos szembekerülés lehetősége az ellenséggel, hanem a magányosság érzésének jelenlegi valósága is. Ezzel kapcsolatban még két dolgot említtek: az egyik az a rólam elég közismert tény, hogy nem szívesen szerepelek a nyilvánosság előtt. A másik: a rendkívül erős tartózkodás; a félelem attól, hogy mások terhére lehetek — amit talán sokan gőgnek vélnek. Ha most ezt a három vonást: a magány érzését, a közszerepléstől való idegenkedést és a tartózkodást egy negyedik vonással kapcsolom, akkor talán nyomára jutottam annak a kulcskérdésnek, amiről az előbb beszéltem.

Ez a negyedik vonás költői alkatként, verseimben költői irányzatként jelentkezik. Vannak emberek, akikről azt szokták mondani, hogy a fáktól nem látják az erdőt. Az én költészetemre azt lehet mondani: az erdtől nem látja a fákat. Ami egyébként eléggé hangoztatott tételem is: hogy engem, mint költőt, a kor lenyűgöző nagysága vonz, az, hogy az emberiség legnagyobb forradalmának tanúi és részesei vagyunk. Persze ennek a kifejezése nagy és fontos költői feladat. Ez a költészeti irányzat helyes és jó irányzat. De az én esetemről szólva, nincs-e e mögött a helyes és jó irányzat mögött valami, ami helytelen és rossz? Én azt hiszem, hogy van. Van mö-

götte egy olyan fajta arisztokratizmus, ami jellegében különbözik ugyan valamilyen formában az írói öncélúságot hirdető nézetektől, de a legmélyén mégis azonos velük. S talán ebben van az oka, hogy én olyan könnyen összetalálkoztam a polgári nézetek hirdetőivel. Miről van szó? Én jóformán kezdettől fogva politikai költészetet csináltam, mindig azt vallottam, hogy a költőnek be kell avatkoznia a politikába, enélkül a költészet nem költészet. De ebben az eddig előttem is mélyen elrejtett, saját arisztokratizmusomban az van benne, és hozzáteszem, hogy az előbb felsorolt vonásokban is az lehet benne, hogy a költő csak verseivel avatkozzék be, hogy a költő ne foglalkozzék a kicsiny dolgokkal — végeredményben az van benne, hogy a költő alapján véve, személyében álljon az eseményeken, a világ dolgain kívül vagy felül — krónikása és kifejezője legyen saját kora harcainak, de ne aktív részese. S talán itt van a magyarázata annak a súlyos hibának, hogy egész idő alatt sem irodalompolitikai tevékenységemről, sem a szerkesztés munkájáról nem kérdeztem meg a párt véleményét, nem kértem a párt tanácsát.

Mindennek következményei az Új Hang szerkesztésében is megmutatkoztak.

II.

Az Új Hang megindulásának ideje egybeesik az irodalmi klikkharcok kiéleződésének, a kispolgári áramlatok megerősödésének idejével. Bár azzal a feladattal, azzal a célkitűzéssel indult, hogy a fiatal írók és a fiatal olvasók nevelése, irodalmunk nemzeti egységének, a magas színvonalú pártos irodalomnak folyóirata legyen, ezt a feladatát kezdettől fogva nem teljesítette. Programja ellenére, jóformán megindulása pillanatától kezdve elszakadt az olvasóktól, nem a pártos irodalom követelményeire, nem az olvasók szükségleteire és igényeire figyelt a szerkesztőség, hanem az irodalmi élet belső harcaira, országos politika helyett maga is klikkpolitikát folytatott s ennek következménye lett a tartalom eltorzulása, az Új Hang opportunistai irányzata.

A szerkesztőség elképzelése és szándéka természetesen nem az volt, hogy helytelen irányzatú folyóiratot adjon az ifjúság kezébe, hogy félrenevelje az ifjúságot. Hogy mégis ez történt, annak legfőbb oka a szerkesztőség tagjainak ideológiai gyengeségében keresendő; abban, hogy nem láttuk helyesen a szematizmus elleni harc lényegét, nem vettük észre, hogy a szematizmus ellen nem a formai, hanem az eszmei, a tartalmi követelmények hangsúlyozásával kell elsősorban harcolni. A szematizmus elleni harc félreértése, a művészi színvonal elválasztása az eszmei tartalomtól, vezette a szerkesztőséget az egyoldalú színvonaligény felállításához, az öncélú esztétizáláshoz. A gyakorlatban ebből a pártosság követelményének feladása következett; nem azt néztük elsősorban, hogy a versek vagy elbeszélések miről szólnak, hogyan segítik a népet, érdekelhetik-e egyáltalán az olvasót, hanem azt: hogyan vannak megírva? Ha egy-egy versben vagy novellában az író tehetségének jeleit láttuk, elnéztük az írások eszmei-politikai hibáit. Így kaptak helyet az Új Hang hátsóházaiban, pártos, helyes eszmei tartalmú művek mellett, megánérzéseket kifejező versek, a közösség problémáitól elszakadt, az olvasókat nem érdeklő és nem nevelő elbeszélések.

A szematizmus elleni harc félreértése, az öncélúság azonban elsősorban nem is a szépirodalmi rovatban jelentkezett döntő súllyal. Megmutatkozott az Új Hang minden rovatában. A szerkesztőség igyekezete, hogy a folyóiratot vonzóvá, változatossá, sokoldalúvá tegye, megbukott azon, hogy a rovatok általában a kispolgári öncélúságot tükrözték. Még azok a rovatok is, amelyek friss hangot jelentettek és elsősorban voltak hivatottak a fiatal írók nevelésére, mint a Mérleg, a Tartalom és Forma és a Rosta — célt tévesztettek, kétszeresen is. Ezek sem a pártosság, az eszmeiség, a témaválasztás felől közeledtek a művekhez és problémákhoz, hanem azok formai oldalát nézték, a formai elemeket bírálták s ezzel helytelen irányba, a formalizmus, az apolitikusság felé terelték a kezdő írók figyelmét. Ugyanakkor a Mérleg rovat például gyakran egymásnak ellentmondó bírállataival még a formai kérdésekben sem adott határozott választ a fiataloknak. Ebben is megnyilvánult az Új Hang szerkesztőségének egyik főhibája: az, hogy a szerkesztőség a vitás kérdésekben sohasem foglalt állást, nem szögezte le véleményét, még azokban a kérdésekben sem, amelyekben az egyes írások szerzőivel nem értett egyet. A szerkesztőség ideológiai bizonytalansága, határozatlan-

sága, esztétizálása, a pártosság szempontjai helyett a klikkszempontok érvényesítése, a tehetségnek az írói művek egyedüli feltételeként való elismerése vezetett azután arra, hogy az Új Hang a kispolgári, opportunisták irányzatok hangadó-jává vált, s azok az öncélúságot és apolitikusságot hirdető nézetek, amelyek az Új Hang kritikai rovatában hangot kaptak, a szépirodalmi rovatban részben realizálódtak.

Az irodalmi öncélúság, az ezt hirdető nézetek csírái megtalálhatók már az Új Hang februári, első számában. Mesterség és magatartás című, a fiatal írók problémáival és feladataival foglalkozó írásom a fiatal írók egész problémakörét döntően az irodalom mesterségbeli, formai oldalainak hangsúlyozásával veti föl: nem érvényesíti, nem hangsúlyozza eléggé az irodalom népszerűsítő szerepét, a helyes témaválasztás követelményét és jelentőségét. És ugyanebben a cikkben már túlsúllyal jelentkezik az őszinteségnek alapkövetelményként való hangoztatása. Ugyanebben a számban; a Mérleg rovatban megjelent egymásnak ellentmondó bírálatok, erősen formalista jellegükkel már magukban hordják az Új Hang e fontos rovatának a későbbi számokban még inkább fokozódó gyengeségeit és hibáit. A szám kritikai rovatában Eörsi István három fiatal költőről írt bírálatja teljes egészében a formalista öncélúság nevében és jegyében ítélik. Ugyanakkor — előre jelezve szinte, hogy az Új Hang a sematizmus hibáját sem tudja, programja ellenére, elkerülni — Eörsi formalista kritikájával — Földeák János sematikus kritikáját közölte a Főiskolai Írók Antológiájának második kötetéről.

A további számokban folytatódott és erősödött az irodalmi nézetek térdhódítása az Új Hangban. A második számban Déry Tibor: Levelek a Felelet-ről címmel ismertette és kommentálta azokat a leveleket, amelyeket a Felelet első kötetéről írtak hozzá olvasói. Ez a cikk — amellyel hogy az írói arisztokratizmus megnyilvánulása, az olvasók véleményének lenézése — végső fokon tagadja a forradalmi romantikát, tagadja a szocialista realizmust. Ungvári Tamás kritikája ugyanebben a számban Sarkadi Imre: Ut a tanyákról című színművéből azt emeli ki, azt dicséri a színműben, ami abban elvetendő, ami nem tipikus: azt, hogy a darab középparaszt hőse a családi élet tragikus összeomlása útján jut el a szövetkezethez; ez azonban ellenkezik a valósággal, nem tipikus s így a kritika alapján véve szintén a szocialista realizmus követelményeinek tagadása.

A forradalmi romantika tagadása, a kritikai realizmus felé történő visszatérés elmélete jelentkezik Mészáros István, Heller Ágnes kritikáiban (Mészáros kritikája Déry Tibor Feleletéről, Hegedűs Géza: Megkondulnak a harangok című könyvről, Heller Ágnes kritikája Csehov: Ványa bácsijáról). A költői öncélúság, a vívódás és az őszinteség, mint alapvető követelmény, vagyis a polgári esztétikához való visszatérés kap hangot Vajda Miklósnak a „Szívünk szerinti törvény“-ről írt kritikájában (nyolcadik szám, szeptember), Abody Béla és Ember Mária vitacikkében és számos Mérleg-kritikában.

A kispolgári irányzatok az irodalmi életben is, az Új Hang hasábjain is legélesebben, legharciasabban a Déry-vitában jelentkeztek. Az Új Hang 4. számában Mészáros István írt terjedelmes tanulmányt a Felelet második kötetéről. Ez az írás Déry könyvének valamennyi hibáját igazolja, egy alig érthető stílusba rejtett rabulisztikával magyarázza és helyesnek tünteti föl a párt ábrázolásának hamisságát, „bizonyítja“, hogy Köpe Bálintnak éppen tipikus volta miatt kell átlagosnak maradnia, s azután — Farkas Zénó alakjáról szólva — állítja ennek az ellenkezőjét: Farkas Zénó azért típus, mert különc. A szerkesztőség — bár maga is nagyra értékelte Déry művét, hibáinak csak kis részét látta — nem értett egyet mindenben Mészáros értékelésével; Mészáros kritikáját azonban egy semmitmondó megjegyzéssel mégis közölte; s az első hibát tetézte Keszi Imre vitacikkének (Idealista módszerek kritikánkban, 5. szám) közlésével. Ez az írás Mészárosnál is tovább ment a polgári esztétizmus útján; ebben állította fel Keszi a mű élményszerűségének, mint a kritika főszempontjának tételét, ebben minősítette a műnek a valóság alapján történő bírálatát vulgarizálásnak. A Déry-könyv vitájában érvényesültek legélesebben az Új Hang szerkesztőségének klikkszempontjai; Déry tehetségét és a Felelet második kötetének művészi színvonalát a pártosság, az eszmei mondanivaló fölé helyeztük; a bírálat elvi szempontjait legyőzték a tehetség feltétel nélküli elismerésének baráti szempontjai.

Az új tematika követelménye is a szerkesztőség esztétizálásának áldozatául esett. Követeltük, sürgettük a mai témákat, a szocialista emberré fejlődés témáit, de a gyakorlatban ez a követelmény is eltorzult. Az Új Hang jónéhány elbeszélésében és versében a fejlődésről van szó, de idealista módon, a társadalom fejlődésétől elvonatkoztatva. Ez a hiba tételesen megfogalmazódott az Új Hang 4. számában Enczi Endre Mérleg-kritikájában Dávid József elbeszéléséről. „Szükséges-e, hogy a mai témájú novella közvetlenül is korunk legidősebb kérdéseit vesse fel? Gondolok a többi között a békeharcra, az ötéves tervre, a mezőgazdaság szocialista átalakítására. Úgy vélem, nem szükséges, de feltétlenül időszerűtlen lenne minden olyan írás, amely közvetve sem mutatná meg új életünk forradalmi változását és izzását.“ A téma-választás jelentőségének bizonyos lebecsülése, a helyes eszmei tartalomnak, mint főkövetelménynek tagadása megnyilvánul Bajai Ferencnek az Új Hang szeptemberi számában „Kritikánk néhány kérdéséről“ írott cikkében is. Ezek a tételek jelentkeztek a gyakorlatban az Új Hang nem egy mai témájú írásában, amelyek az emberi fejlődést a valóság nagy kérdéseitől elszakítva ábrázolták. S ez azzal is járt, hogy az Új Hang nagymértékben elidegenedett a valóságtól, eltávolodott az aktuális politikai kérdésektől.

Az Új Hang ilyen eltorzulását, az opportunisták irányzatok térhódítását, az elszakadást a valóságtól megkönnyítették a szerkesztőségi munka lazaságai: a tervezés hiányosságai, a kapkodás, a szerkesztőbizottság kikapcsolása, a szerkesztőségen belüli viták hiánya, a szerkesztőségen belüli kritika és önkritika hiánya, a párttal és az olvasókkal való kapcsolatok hiánya, a munkafegyelem és a gondolkodás lazaságai. Egész idő alatt hiányzott a DISz-szel való szoros együttműködés. (Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül e kérdésben, hogy ez nemcsak a szerkesztőség hibájából történt így; a szerkesztőségnek azok a szórványos és erőtlen kísérletei, amelyekkel ezen az állapoton változtatni akart, sem jártak sikerrel.)

III.

A párt kritikája és útmutatása alapján az Új Hang munkáját gyökeresen meg kell változtatnunk. Ez nem lehet végbe az egész irodalmi élet tisztulásától függetlenül; az Új Hang kérdése egy része csak az irodalmi életnek; de azt is tudjuk, hogy nem jelentéktelen rész kérdése s az Új Hang további munkája jelentős mértékben kell, hogy segítse irodalmi közállapotaink tisztázódását, új irodalmunk fejlődését.

A szerkesztőségnek voltak és vannak jó elképzelései, egészséges ötletei. Az Új Hang indulásakor megvolt a lehetősége — és az Új Hang munkájának megjavításával, az opportunisták irányzat felszámolásával ma is megvan a lehetősége — annak, hogy az Új Hang egészséges, friss, fiatalos hangot üssön meg irodalmi életünkben; megvan a lehetősége, hogy változatos, élénk, jó olvasmányként betöltse nevelő hivatását. Ennek az útja az eddigi hibák felszámolása, a párt — Révai elvtárs beszédében lefektetett — iránymutatásának alkalmazása a szerkesztés munkájában.

Ennek legelső feltétele az, hogy a szerkesztőség felszámolva saját ideológiai gyengeségeit, maga is országos politikát folytasson. A szerkesztőség feladata, hogy figyelemmel kísérje a nemzetközi és országos politika alakulását, figyelemmel kísérje a párt politikáját, a szocialista építés és a békeharc eseményeit, és mindezek alapján irányítsa a fiatal — és nem fiatal — munkatársait az állami tematika felé. Többet és jobban foglalkozni az ifjúság problémáival; elbeszélésben, versben, de a riport mozgékonyabb műfajának gyakoribb igénybevételével is az új élet, a szocialista építés, a békeharc hőseire irányítani az írók és az olvasók figyelmét — ez is elsőrendű feladatunk. Mindezt csak a DISz-szel együttműködve, az Új Hangot olvasó ifjúság igényeinek és kritikájának figyelembevételével érhetjük el. Ennek érdekében sürgősen meg kell valósítanunk eddig beváltatlan programpontjainkat: folyóiratunk tervezésekor, a tematika megállapításában segítséget kell kérnünk — és kapnunk, — a DISz Központi Vezetőségétől; meg kell teremtenünk az Új Hang levelezőinek hálózatát és rendszeressé kell tennünk az Új Hang munkájának megbeszélését az üzemi, falusi és tanulóifjúság szervezeteiben.

Meg kell szüntetnünk a szerkesztőségben eddig érvényesült klikkszemponyokat. Szélesítenünk a munkatársak körét, bevonni a munkába, megszólaltatni az Új Hangban azokat is, akiket eddig távol tartottunk a folyóirattól, s azokat is, akik eddig távol tartották magukat. Általában szorosabban kell együttműködnünk az Írószövetséggel, különösképpen az Írószövetség nevelési osztályával; a fiatal írók pártos szellemű nevelését, és az új tehetségek felkutatását az Írószövetség nevelési osztályával együtt a kölcsönös segítség alapján kell elvégeznünk. Segítséget kell nyújtanunk a fiatal íróknak nemcsak az írás mesterségbeli részének megtanulásához, hanem a témaválasztásban is. A főkérdésekre kell irányítanunk figyelmüket anélkül természetesen, hogy a művészi színvonal igényét feladnánk; de állandóan figyelemztetni kell őket, arra tanítani, hogy a művészi színvonal önmagában nem elegendő.

Többet és jobban kell foglalkoznunk azokkal a kezdő írókkal, akik általában Mérleg-rovatunkban szerepelnek. Ezt a rovatot meg kell tartanunk, sőt bővítenünk is kell. A bírálatokban azonban nem maradhatunk az eddigi módszerek mellett. A Mérleg-bírálatoknak a megbírált írásokról minden tekintetben — eszmei és formai oldalról is — helyes és egyértelmű elemzést kell adniok; olyat, amely valóban tanít és nevel. A Tartalom és Forma rovatot is olyan módon kell átalakítanunk, hogy az közérthetően és helyesen adjon választ az irodalom elvi és mesterségbeli kérdéseire, segítsen az irodalmi közvélemény megteremtésében.

Száműznünk kell az Új Hang hasábjairól minden olyan írást, amely a kispolgári öncélúság, a formalizmus elveit akarja visszacsempészni irodalmi életünkbe. Meg kell szüntetnünk a vita liberális felfogását, amely nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az Új Hang reakciós irodalmi nézetek szócsövévé válhatott; ez persze semmiképpen sem jelenti a viták beszüntetését; helyes elvi viták nélkül irodalmi életünk nem fejlődhetik. A vita azonban nem jelentheti káros nézetek szabad hangoztatásának jogát; az ilyen nézeteknek az Új Hangból el kell tűnniök és ha egybeütt megmutatkoznának, az Új Hangnak is fel kell venni ellenük a harcot. Ez egyik követelménye a kétfrontos harcnak, amelyben az Új Hangnak jelentős szerepet kell vállalnia. Ehhez a kérdéshez tartozik az is, hogy az érthetetlen, a polgári filozófia és kritika stílusában írt cikkeknek el kell tűnniök az Új Hangból; már csak azért is, mert eddigi tapasztalataink is mutatják, hogy az antidemokratikus stílus mögött antidemokratikus nézetek rejtőznek.

A szerkesztőség eddig is igyekezett megismertetni az Új Hang olvasóit az élenjáró szovjet irodalommal; igyekeztünk valamelyest képet adni a népi demokráciák irodalmáról és a haladó nyugati irodalomról is. Ez azonban kevés volt; elsősorban kritikai rovatunk nyújtott ezen a téren igen keveset. Ezen a hiányosságon a jövőben úgy akarunk változtatni, hogy ezekből az irodalmakból nemcsak egyes novellákat, verseket adunk az olvasóknak, hanem elsősorban a szovjet irodalom, de a népi demokratikus és a haladó nyugati irodalom legkiemelkedőbb műveit elemző kritikai méltatásokat is rendszeresen közlünk.

Az Új Hang szerkesztősége eddig sem jószándék nélkül végezte munkáját. Sok kérdést helytelenül láttunk, ezért csúsztunk helytelen irányba. A párt kritikája lehetővé teszi számunkra hibáink kijavítását, helytelen irányzatunk felszámolását. A párt kritikája segítségével megszüntetjük a hibákat, hűséges katonái leszünk a népet segítő szocialista realista irodalom megteremtéséért folytatandó kétfrontos harcnak. Ehhez a harchoz kérjük írórtársaink és olvasóink segítségét.

BENJÁMIN LÁSZLÓ